

A person wearing a long, flowing white dress stands in shallow water. The water is rippling, and the scene is bathed in the warm, golden light of a sunset or sunrise. The person's arm and hand are visible, holding the fabric of the dress. The overall mood is serene and ethereal.

Särkynyt

HELENA
HAAHKA

Helena Haahka

Särkynyt

Kaikki oikeudet pidätetään. Tämän teoksen tai sen osan kopiointi, tallentaminen tai välittäminen missään muodossa ilman tekijänoikeuden haltijan lupaa on kielletty. Myös automaattinen analysointi tietojen, kuten mallien ja trendien, saamiseksi on tekijänoikeuslain 13b §:n nojalla kielletty.

© 2025 Helena Haahka

Kannen kuva: StockSnap / Pixabay
Laulun sanat luvuissa 3 ja 46: *Without You* / Badfinger

Kustantaja: BoD · Books on Demand, Mannerheimintie 12 B, 00100 Helsinki,
bod@bod.fi
Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Friedensallee 273, 22763 Hampuri, Saksa

ISBN: 978-952-80-9602-3

DC:lle

Unissa ja rakkaudessa mikään ei ole mahdotonta.
János Arany

Prologi

Hän aistii sen jo ennen heräämistä, todellisuuden epätoivon joka uhkaa musertaa hänet alleen. Helpottava uni viipyilee hänen mielessään vain hetken, ja hän yrittää pitää siitä kiinni kaikin voimin, mutta on liian myöhäistä. Pettymys särkee hänen sydämensä yhä, joka kerta. Hän puristaa silmänsä visusti kiinni toivoen voivansa pakottaa itsensä takaisin uneen, toivoen pääsevänsä unen tarjoamaan unohdukseen. Hän ei halua herätä. Ei vielä, ei koskaan. Hän ei halua avata silmiään, eikä nähdä mitään. Ei sietämättömäksi muuttunutta maailmaansa. Ehkä joskus myöhemmin hän on valmis kohtaamaan todellisuuden. Ei, sitä hetkeä ei ikinä tulisi. Hän tietää jo että painajainen alkaa vasta kun hän on hereillä.

Hän hengittää raskaasti, sydämen hakatessa pettyneenä kun hän muistaa kaiken, ja hänen täytyy luovuttaa. Hänen on pakko avata silmänsä, ja nähdä kaikki se mitä ei enää ole. Tuska viiltää hänen sisimpäänsä kun hän nousee istuvampaan asentoon sohvalla johon hän on taas tahtomattaan torkahtanut. Uni väisteli häntä viime yönä aivan kuten liian monena yönä ennen sitä. Hän ei suostu laskemaan. Ei lampaita, ei unettomia öitä. Öitäkin pahempia ovat vain päivät kun muut ihmiset elävät normaalisti, mutta hän on täällä vangittuna ajan kudelmaan kuin silkkitoukka kotelossaan. Hänellä ei ole pääsylippua arjen monotoniaan lääkärin pakotettua hänet sairauslomalle. Järkevinä hetkinään hän ymmärtää ettei hänestä nykyisessä romahdustilassaan olisi työhönsä. Voi olla ettei hän pystykään palaamaan alalleen mediahuomion vuoksi. Sen ajatuksen pitäisi surettaa häntä, mutta tällä hetkellä se tuntuu merkityksettömältä. Hän on elänyt julkisuuden valokeilassa pitkään, ja nyt kaikki haluavat innolla haaskalle.

Ylellisen monacolaisen kattohuoneiston autioissa huoneissa kajahtelee kaipausta. Joskus onnesta täyttynyt asunto näyttää nyt vieraalta, ja muistuttaa musertavista menetyksistä. Hän kulkee kuin aaveena hiljaisuudessa etsien turhaan elämänsä rippeitä. Kaukaisessa menneisyydessä hän muutti tänne elämänsä aallonpohjassa, yrittäessään

paeta kokemaansa. Ajan myötä asunto muuttui kodiksi, turvapaikaksi maailman pahuudelta. Täällä hän rakasti, ja täällä häntä rakastettiin. Paluu asuntoon kaikkien hukkaan heitettyjen vuosien jälkeen on tuntunut vääraltä, lähes laittomalta. Silti se on yhä hänen tuskallisen tuttu kotinsa, mutta hän ei enää kuulu sen kalustoon. Hänestä on tullut muinaisjäännös, ulkopuolinen omassa elämässään. Hän tietää että ei voi jäädä tänne, vain muistojensa murhe seuranaan. Huoneisto on laitettava myyntiin, ja hänen on taas kerran paettava. Paettava elämää, paettava itseään ja erehdyksiään. Mutta minne hän voisi mennä? Ja eikö hän ole oppinut että pakeneminen ei auta? Hän tietää kokemuksesta että kohtaloa ei pääse karkuun vaikka juoksisi kuinka kauas.

Hän sulkee silmänsä uudestaan toivoen turhaan että se ei olisi totta, että kaikki se olisi vain pahaä unta. Mutta joka päivä hän herää vaikka ei haluaisi, ja kokee kaiken yhä uudelleen. Hänen koko kehonsa värähtelee tahdottomasti kun hän muistaa tapahtuneen. Pahoinvointi valtaa hänet, mutta mitään ei nouse ylös tyhjyydestä. Paluu vanhoihin huonoihin tapoihin on ollut pelottavan helppoa, ja nyt sille on olemassa aito syykin. Siksi hän ei välitä, vaan sallii sen itselleen. Se on hänen selviytymiskeinonsa elämänsä raunioissa.

Vastahakoisesti Sara nousee sohvalta, käärii kashmirshaalia tiukemmin ympärilleen ja kävelee olohuoneen suuren ikkunan luokse, jo kolmannen kerran tänä aamuna. Jossakin näiden seinien ulkopuolella elämä jatkuu vaikka hän kirkuisi kuinka, toivoen turhaan että ihmiset pysähtyisivät ja huomioisivat hänen tuskansa. Ulkona sataa yhä lunta, nyt ehkä hiukan sakeammin kuin tuntia aikaisemmin. Merenrantamaisemaa peittää Monacolle harvinainen valkeus. Tänään luontokin on Saraa vastaan.

Ilmassa leikkivät lumihuutaleet saavat Saran muistelevaan menneisyyttä, muistoja jotka toistuvat hänen mielessään yhä uudelleen, kuin kaiun lailla. Saran silmät sulkeutuvat, ja hän näkee itsensä vuosia sitten, seisomassa kirkon edustalla valkoisten haituvien putoillessa hitaasti alas hänen päälleen, sulaen häneen. Miten rakastunut hän olikaan sinä päivänä. Niin rakastunut, ja silti niin peloissaan. Muistikuva on kirkas ja elävä, ja pian hän itkee kilpaa taivaan kanssa. Sara itkee menetyksiään, menetettyjä vuosia, menetettyjä mahdollisuuksia.

sia ja niin yllättäen luvattua uudenlaista tulevaisuutta jota hän ei saanutkaan.

Kyyneleet valuen hän pakottautuu avaamaan silmänsä, ja katselee sumuverhon takaa surrealistisen lumista näkymää. Jos hän ei tietäisi paremmin hän voisi luulla uneksivansa, mutta tämä on nyt hänen todellisuutensa. Takana on kohta neljä vuosikymmentä elettyä elämää, ja kaikki sen saavutukset on pyyhitty pois, aivan kuin niitä ei olisi koskaan ollutkaan. Ei kulu hetkeäkään, jolloin hän ei miettisi sitä syksyisen sateista iltapäivää. Jokainen kuluva sekunti kuljettaa häntä yhä kauemmas siitä hetkestä. Miten hän pystyisi koskaan unohtamaan tai antamaan anteeksi, saati sitten elämään?

Sara palaa istumaan ajan saatossa hiukan nuhjaantuneelle sohvalle, ja tarttuu taas lukemaansa kirjaan. Mutta ei, tänä aamuna muistot eivät suostu jättämään häntä rauhaan. Toinen välähdys menneestä tavoittaa hänen mielensä. Miten kovasti hän haluaisikaan suojella sitä lasta joka hän joskus oli. Hänen varhaiset kokemuksensa olivat saaneet hänet yrittämään hauraiden siipiensä levittämistä liian aikaisin. Hänellä oli ollut kiire pois, jonnekin muualle. Minne tahansa muualle. Hän oli toivonut saavansa uuden alun, ja uuden elämän. Mutta paetessaan silloin menneisyyttään hän olikin tietämättään juossut suoraan kohti kadotusta. Lopulta hänen pakotettu aikuistumisensa särki hänet hetkellä jonka olisi pitänyt olla hänen elämänsä onnellisin.

Mutta silloin toisessa elämässä, viattomampaan aikaan, hän oli unelmoinut vain maineesta ja materiasta. Varo mitä toivot, Sara haluaisi kuiskata nuorelle itselleen. Nyt kaikki hänen ympärillään kieli vauraudesta ja menestyksestä. Hänen unelmansa toteutui, hän ei vain silloin tiennyt että se oli kokonaan väärä unelma. Hän luopuisi silmänräpäyksessä kaikista maallisista rikkauksistaan jos voisi matkustaa ajassa taaksepäin ja muuttaa elämänsä kulkua. Jos hän vain voisi varoittaa itseään odottamattomista sudenkuopista.

Mutta kyynelten keskelläkin hän löytää syyn hymyillä kun jotain lämmintä läikähtää hänen sydämalassaan. Nuori, naiivi Sara ei edes uskaltanut haaveilla rakkaudesta. Mutta niin vain kävi, että hänen elämäänsä ilmestyi vastustamaton nuorukainen, jonka kanssa hän olisi halunnut viettää koko elämänsä. Jesse sai hänet otteeseensa yh-

dellä jäänsinisellä katseella eikä enää päästänyt irti, vaikka hän oli pyristellyt karkuun kaikin voimin. Hän ei ollut silloin arvannut että Jesse muuttaisi hänen koko elämänsä selittämättömällä voimalla. Jesse pelasti hänet kun kukaan muu ei edes huomannut häntä. Ja samalla hän löysi sisältään aivan uudenlaisen haaveen.

Se kohtaaminen herätti hänet koomasta jossa hän oli tietämättään elänyt. Ennen Jesseä hän oli ollut turta, ja vain turhuuksien perässä. Hän oli yrittänyt rakentaa itselleen elämän, mutta palapelin palaset olivat aivan vääriä eivätkä sopineet yhteen. Hän oli elänyt pitkään vain selviytymismoodissa, maailmassa johon hän ei kuulunut, ja siihen harha-askeleeseen hänet oli johdattanut rikkinäisen tytön toiveajattelu. Ja Jesse oli ymmärtänyt häntä, koska oli kokenut saman. Jesse ymmärsi häntä sanoitta, ja näki hänen sieluunsa ennen kuin hän oli edes uskaltanut kertoa kokemastaan. Jesse muutti hänen elämänsä tyylilajin kokonaan toiseksi.

Sara palaa nykyhetkeen vastentahtoisesti, silmiään räpyttäen. Alistuneesti huokaisten hän yrittää uudelleen keskittyä tuttuun kirjaan jota on lukemassa, sillä mistä sitä tietäisi vaikka paljonkin olisi muuttunut vuosien saatossa. Vasta kun kirja tippuu hänen sylistään lattialle hän huomaa taas uppoutuneensa tahtomattaan muistoihinsa. Mutta tällä kertaa Sara ei välitä, vaan antaa mielensä viedä hänet siihen menneisyyden yöhön, jolloin hänellä oli treffit kohtalon kanssa.

Sen romanssin alku ei ollut kaunis, mutta se yllätti hänet niin kuin elämä joskus tekee. Saran suuri rakkaus oli astunut hänen elämänsä polulle kolkkona kesäyönä, mutta kun hän oli vain kerran epähuomiossa sulkenut silmänsä kaikki olikin jo muuttunut tunnistamattomaksi. Se oli jotain niin käsittämätöntä että hän ei vielääkään pysty ymmärtämään sitä. Heikkona hetkenään hän oli alkanut uskoa satuun, mutta hän tietää nyt että sadut ovat illuusiota, vaikkakin ne ovat helpottaneet hänen eloaan maailmassa jossa rakkaus on katoava luonnonvara.

Unelmien kuoltua Saralle on jäänyt jäljelle vain kaikki vastausta vailla olevat kysymyksensä. Muistojaan selatessaan hän ihmettelee miten se onnellinen aika tuntuu olevan niin kaukana. Aivan kuin se kuuluisi johonkin toiseen ulottuvuuteen ja jonkun toisen elämään,

jota kohtaan hän tuntee nyt sääliä. Se keskenkasvuinen tyttö oli niin viaton, ja vaarallisen valmistautumaton kaikkeen tulevaan. Maailma oli vain odottanut sopivaa hetkeä jolloin hän ei ymmärtäisi olla varuillaan.

Ja silti tänä aamuna, vastoin kaikkia odotuksia, hänen sisällään kuplii uusi toivo. Ehkä hänen tarinansa ei olekaan vielä päättynyt. Hänelle on suotu uusi mahdollisuus. Ansaitseeko hän sen? Hänen kätensä hakeutuu sohvan rispaantuneelle käsinojalle, repii sitä hajamielisesti. Tämä on tilaisuus jota hän on odottanut, mutta hänen sydäntään särkee silti säälimättömästi. Mutta kipu on hyvästä, hän yrittää vakuuttaa itselleen ystävänsä sanoja mukaillen. Se muistuttaa häntä rakkaudesta joka joskus oli. Hän ei voi eikä aio unohtaa.

Tänä monin tavoin poikkeuksellisen aamuna kysymysten kakofonia on viimein kaikonnut hänen mielestään, ja hän on saanut kauan kaipaamansa vastauksen.

Linnea.

Lopulta kaikki hänen ajatuksensa palaavat aina takaisin Linneaan. Siihen mikä pitää häntä tiukasti elämässä kiinni.

Sara astelee kirsikkapuisen kirjoituspöytänsä ääreen, istuu alas ja ottaa kynän käteensä. Kirjoittaminen on aina auttanut häntä, mutta nyt hän epäröi kynän vapistessa paperin yllä. Tänä aamuna hänen on vaikea löytää oikeita sanoja. Hän huokaisee syvään, sulkee silmänsä ja tunnustelelee tuntemuksia sisimmässään.

Rehellisesti sanottuna en tiedä mitä kirjoittaa. Tiedän vain että se tekee minulle hyvää. Olen selvinnyt paljosta, ja ajan myötä selviän tästäkin. Sinun avullasi, rakkaimpani.

Alkuun päästyään Sara huomaa ettei pysty enää lopettamaan.

Musiikin mylvintä ja juhliivan väkijoukon häly saivat Saran pään särkemään, vaikka hänen rannekellonsa viisarit eivät näyttäneet vielä edes keskiyötä. Hän ei enää ollut varma siitä miten ja miksi oli päätenyt näihin juhliin, alkoholia hän olisi voinut nauttia oman hotellihuoneensa rauhassakin. Rankan työpäivän jälkeen hänen väsynyt kehonsa ja ylikuormittunut mielensä kaipasivat lepoa ja unta. Silti hän oli puoliväkisin suostunut lähtemään ulos parin uuden kollegan hehkuttaessa vuoden VIP-bileitä. Nämä ovet aukenivat vain harvoille ja valituille, eli rikkaille miehille ja kauniille nuorille naisille. Sara tiesi tarkalleen mikä hänen roolinsa täällä oli, ja mitä häneltä odotettiin. Siksi hän katuikin jo päätöstään, mutta hänen vapaa tahtonsa saattoi olla pelkkää harhaa. Sen täytyi johtua tästä kaupungista, kotona näin ei olisi päässyt käymään. Siellä sentään joku olisi yrittänyt huolehtia hänestä.

Sara huokaisi syvään ja siemaisi lasistaan, jonka pohja näkyi jo uhkaavasti. Syvällä sisimmässään hän tiesi kyllä miksi oli näihin bileisiin päätenyt. Kalsarikännit ja unettomana vuoteessa pyöriskely eivät houkutelleet Saraa yksinoloon. Ja jos hän joskus onnistuikin nukahdamaan niin painajaiset herättivät hänet heti. Mutta ei hän viihtynyt täälläkään, hän oli päätenyt tuijottamaan muiden ilonpitoa kuin ulkopuolisena. Edes humalatila ja nuorison kovaääninen juhlinta eivät pystyneet sulkemaan synkkää alakuloa pois hänen tietoisuudestaan. Kaikki tuntui nykyään Sarasta turhalta ja merkityksettömältä. Hän ei enää tiennyt mitä hän oikein yritti tehdä elämällään. Miksi hän oli näissä juhlissa, tässä talossa, tässä kaupungissa? Tai edes tässä elämässä. Tätäkö hän oli halunnut? Tämänkö kaiken hän oli ihan itse valinnut? Tästäkö hän oli haaveillut niin kauan kuin muisti? Mikä senkin oli alkanut vaikuttaa hämäävän lyhyeltä ajalta.

Mistä oli nämäkin ökybileet tehty? Paikalla oli kalliisiin merkkivaatteisiin pukeutuneita pintaliitäjiä, ja ehkä joku B-luokan julkisinkin. Ilma oli sakeana tupakansavusta, viina virtasi, ja huumeitakin vedettiin neniin ison huoneen hämärimmässä nurkassa. Liian kovaa

pauhaavan diskomusiikin tahtiin tanssivat minimekkoiset naiset huusivat välillä laulujen kertosaiteja. Pahinta kaikessa oli kuitenkin kylpyhuoneessa paneva pariskunta, joka ei ollut edes huomannut Saraa hänen tehdessään sen virheen että avasi sen lukitsemattoman oven. Nyt hänellä siis oli jyskyttävän päänsäryn lisäksi vielä piinaava vessahätäkin, eikä hän keksinyt kumpaankaan pulmaansa muuta hoitokeinoa kuin lisää alkoholia. Jossakin kolmikerroksisen lokaalin uumenissa täytyi olla toinenkin vessa, ja hän aikoi lähteä etsimään sitä kunhan saisi ensin lisää juotavaa. Masennukseen, tyhjyyteen ja unohdukseen auttoi parhaiten nestemäinen lääke, sen Sara oli oppinut varhain nykyisessä elämässään.

Saran silmät sulkeutuivat väsymyksestä, ja epämiellyttävät ajatukset valtasivat hänen alkoholin sumentaman tietoisuutensa. Mikä häntä vaivasi? Miksei hän pitänyt hauskaa muiden kanssa? Halusiko hän edes oikeasti olla näissä bileissä? Ei, se oli ollut väärä päätös, täällä ei ollut mitään hänelle. Oliko koskaan ollutkaan? Hän tajusi ettei enää halunnut elää näin. Hän oli päätenyt nykyiseen tilanteeseensa pakkomielleisen unelman perässä, joka oli ollut vain tekosyy jollekin ihan muulle. Hän oli alkanut pelätä näitä hetkiä jolloin hänellä oli aikaa ajatella. Yleensä hän piti itsensä mahdollisimman kiireisenä, jotta ei ehtisi ajatella mitään. Tai ennen kaikkea tuntea mitään. Hänen kiireensä tarkoittivat töiden lisäksi myös alkoholinhuuruista vapaa-ajan viettoa. Sara tiesi kyllä juhlivansa liikaa, mutta hän ei jaksanut välittää siitä. Kuten ei mistään muustakaan.

Ikävuosiinsa nähden Sara tiesi jo liikaa elämän armottomuudesta. Hän oli nähnyt nykyisissä työkuvioissaan surullisen kohtalon, huumeisiin narahtaneen kollegan hukattua uransa ja elämänsä sille alttarille. Piri auttoi painonhallinnassa, mutta jos siitä jäi kiinni se tiesi välittömiä potkuja. Sara oli aina ollut luonnostaan hyvin hoikka eikä hänellä siten ollut tarvetta laihdutuslääkkeille, vaikka hänen alallaan oltiinkin epäterveen pakkomielleisiä painon suhteen. Hän oli luvannut itselleen nuoren naisen ehdottomuudella ettei itse koskaan sortuisi laittomiin aineisiin. Johonkin se raja oli vedettävä. Hän oli jo lipsunut periaatteistaan kun oli alkanut juoda alkoholia, mutta enää hän ei olisi mitenkään selvinnyt ilman sitä. Selvinnyt. Sara alkoi hihittää itseksensä, vaikka olisikin halunnut itkeä. Hän ei edes muista-

nut miten oli joskus voinut tulla toimeen ilman väkijuomia. Ne saivat hänet unohtamaan, ja hänellä oli liikaa unohtettavaa. Ehkä hän ei halunnut selvittää enää koskaan. Sara tiesi vain että selvänä olo oli ma-
sentavaa ja yliarvostettua puuhaa. Alkoholi teki kaikesta helpompaa
kestää. Se auttoi häntä juoksemaan pakoon omaa sisäistä pahaa
oloon.

Etsiessään turhamaista unelmaa hän tajusi nyt astuneensa elä-
mässään väärälle polulle. Turhalta tuntuva työ, alkoholi ja juhlimi-
nen olivat nykyään kaikki mitä hän tiesi, koko hänen elämänsä sisäl-
tö. Joskus krapula-aamuina Sara jopa toivoi ettei enää heräisikään,
niin lohduttomaksi hän koki tilanteensa. Hänen sisällään asusti mus-
ta sydän ja tyhjänä ammittava sielu, mutta sitä ei kukaan tiennyt.
Sara oli yrittänyt jättää kaiken entisen taakseen muuttaessaan pois
kotimaastaan, mutta hän oli saanut kauhukseen huomata ettei voinut
paeta tuskaansa minnekään. Aina vain uudet kaupungit ja maat eivät
auttaneetkaan mitenkään. Kun Sara kaivoi kuoppaansa yhä syvem-
mäksi hänen ahdistuksensa vain kasvoi. Hitaasta itsetuhosta oli no-
peasti tullut Saran ainoa harrastus ja elämänsisältö.

Tänäänkin hän oli alitajuisesti hakeutunut näihin juhliin jonkin
uuden perässä. Ihmiset olivat uusia, mutta jo liiankin tutuiksi käy-
neet kuviot pysyivät sitkeästi samoina. Mitä hän oli täältä tänä iltana
kuvitellut löytävänsä? Elämänsä rakkauden? Sara ei enää pystynyt
muistamaan motiiveitaan, ja häntä alkoi taas kikatuttaa. Ei sillä ollut
mitään väliä, ei hän olisi halunnutkaan muistaa mitään koskaan. Il-
lan päämääränä parin uuden tuttavien kanssa oli ollut änkyräkännit,
ja Sara oli kunnon ammattilaisen tavoin onnistunut siinä tavoitteessa
kiitettävästi jo varhaisessa vaiheessa iltaa.

Sara havahtui humalansa keskeltä, ja huomasi istuvansa yksin
pöydässään. Niin sanotut kaverit olivat häipyneet kuka minnekin.
Ehkä jotkut jopa vessaan panemaan? Saran ympyröissä uusien tutta-
vuuksien saanti oli helppoa, mutta hän tiesi aina että monet heistä
halusivat hyötyä hänestä jotenkin. Varsinkin itseään täynnä olevat
varakkaat miehet. Saraa puistatti kun hän muisti eräänkin vasten-
mielisen tapauksen, ja hän tiedosti taas ikävästi olevansa väärässä
paikassa. Ja aivan väärässä elämässä.

Kaikki se kurkkuun kaadettu vahva viina alkoi olla liikaa, eikä Sara

Koskettava esikoisromaani ensirakkaudesta.

Menneisyytensä traumatisoima huippumalli
Sara rakastuu F1-kuski Jesseen. Voiko
Jessen rakkaus pelastaa Saran?

